

**Arnoldi Corvini â Belderen, Batavi, Jcti quondam
Consummatissimi, Consilarii Electoralis & Professoris
Moguntini Publici, &c. Tractatus Geminus De Personis
Atque Beneficiis Ecclesiasticis Sive ...**

opus posthumum, diu desideratum, nunc demum excusum, & indice
locupletissimo instructum

De beneficiis ecclesiasticis

Corvinus van Beldern, Arnold

Francofurti ad Moenum, 1708

VD18 10184902

De Bonis Moribus. Tit. 6

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62028)

nostrum de person. Eccles. tit. 17. lib. 2. de corp. vitiat. non ordin. num. 1. tametsi cum qui jam ordinatus promotusque est, non deiciant. tit. de Clerico agra. Duar. de benefic. lib. 4. cap. 4.

3 Furiosos, licet patiantur dilucida intervalla, Beneficiorum etiam judico incapaces: Ne, ut scribit Balsamon, *in can. 79. Apostol. Sacerdotium furoris tempore contumelia afficiatur.*

4 Maniacos autem ac Fanaticos, qui à cacodemone vexari existimantur, & ad hunc locum pertinere. *cum Daureno dicto loco, judice quanyis Jctus Ulpianus l. 1. §. apud Vivianum. 9. ff. de Edict. Edict. cum morbum animi potius, quam corporis esse existimet. Nam licet à Sacerdotio repelluntur veteribus canonibus. can. si quis demonum. 1. Apostol. can. maritum. can. communiter. can. Clerici. can. usq. adeo. dist. 9.*

5 Solent appellari variis nominibus; Dicuntur enim Energumenes, quasi Lunatici, ut quidam interpretantur: De quibus Concilium CARTHAGINENSE IV. *can. 90. cum seqq.* sic statuit: *Ut Exorcista Energumenis manus imponant, ut Energumeni pavimenta domorum Dei verrant. Energumenis assidentibus in domo Dei victus quotidianus per Exorcistam oportuno tempore ministretur. can. omni die. 11. de consecrat. dist. 5. V. cantur & exaspisuntur, cujus vocis mentionem facit Aristophanes, quasi dicas Ventriloqui. Sic enim eos Latine vocat D. Augustinus. 2. de doctrina Christiana. cap. 19. relat. in can. illud quod est. 26. qu. 2. Spiritum Pythonem habere dicuntur Actor. 16. quod malus quidam pignus (immotis nempe labiis) ipsorum in ventre inclusus loqui creditur. Duaren. d. loco. vide dict. Tract. nostrum tit. de qualir. ordinand. a. c.*

TITULUS VI. De Bonis Moribus.

SUMMARI A.

1. In beneficiandis precipue requiritur Morum honestas.
2. Ut in studiorum Magistris de jure Civili.
3. Ratio.

Corvin
De Personis
et Benefic. Ecc.

G

32

4. Inquisitio olim facta fuerit iudicium publice.	11. Infamia à Beneficiis removet, & qua.
5. Qua requirat in iis D. Paulus.	12. Quae criminabeneficio- rum adferant incapaci- tatem.
6. An ea requirantur pra- cise.	13. Qui hic observandi ca- nones.
7. Debet esse integra fama.	14. Quid dicendum de Ex- communicatis & Inter- dictis.
8. Nullius criminis reus.	15. Restitutioni hic locus.
9. Siquidem apud bonos viros sit infamatus.	
10. Nisi per eum non stete- rit, quo minus per actum	

Rater Legitimitatem, & Corporis integritatem, in promo-
vendo ad beneficia requiruntur, & *morum honestas*, de qua
hoc titulo, & *Scientia*, de qua titulo sequente.

Morum honestas praecipue: *c. cum in cunctis. de elect. can. si* 1
quis viduam. dist. 50. can. qui in aliquo. dist. 51. can. priscis. dist. 55. c. gra-
venimis. de praebend. Clem. 1. de atate & qualis. Concil. Trident. sess. 24. de
reform. cap. 18. Quamvis hodie, proh dolor! de hoc curetur parum,
& fiat tantum informatio propter formam. Cum tamen hujus condi-
tionis ratio sit habenda potissima. Garcias tract. de benefic. parte 7. cap. 8.
Lessius de just. & Jure lib. 2. cap. 34. dub. 23.

Nam sicut Imperator Julianus in *l. Magistros. 7. Cod. de Professor. 2*
& *Medic.* vult Magistros studiorum Doctoresque, primum excellere
moribus, deinde facundia; ita & gravitatem morum, & honestatem
vitz praecipue efflagitamus à Sacerdote. Scitum enim est illud; Qua-
les in Rebus publicis sunt Principes, tales & solent esse reliqui Cives.

Quod & ad Ecclesiae praefectos & ministros pertinere non est du- 3
bium. *Quomodo enim potest, inquit D. Hieronymus in epist. ad Titum.*
cap. 1. Praeses Ecclesiae auferre malum de medio ejus, qui in delictum simile
cor-

7
US
nis
celesina
V.

corrumpit? aut quâ libertate peccantem corripere potest, cum tacitus ipse non respondeat, eadem se admisisse que corripit? can. fin. dist. 25. Ex viâ facti potest, ut ejus oratio exaudiatur à Deo, qui indignus est Sacerdotio & ministerio Dei; inquit Justinianus, in Novel. 123.

4 Inde ab antiquo morem illum fuisse Christianorum, ut in more Ordinandorum Sacerdotum inquirerent publice, apparet ex Lampadio in vita Alexandri Severi. ubi scribit his verbis; Ubi aliquis velatus vel Rectores Provincie dare, vel Præpositos facere, vel Procuratores, vel Rationales, ordinare, nomina eorum proponebat, hortans Populum, quis quid haberet criminis, probaret manifestis rebus; si non probasset, irret penam capitis. Dicebatq; grave esse, cum id Christiani & Judæi facerent in ordinandis Sacerdotibus, non fieri in Provinciarum Rectoribus, quibus & fortuna & hominum committerentur & capita.

5 Qualem verò esse oporteat Episcopum, & quibus virtutibus instructum, quod ad ceteros porrigerelicet; declarat D. Paulus. ad Titum cap. 1. & 1. ad Timoth. cap. 3. quæ Gratianus diffuse tractat Collectaneis suis à dist. 25. usq; ad dist. 50. Air enim D. Paulus eum debere eligi Episcopum seu Presbyterum, qui sit modestus, id est, ἡσυχῆς, id est, sobrius, ἡσχυρῆς, id est, modestus, φιλόθεος, id est, hospitalis, ἡσυχῆς, id est, non vino deditus, ἡσυχῆς, id est, non percussor, ἡσυχῆς, id est, non turpis lucricupidus, ἡσυχῆς, id est, à pugna & contentione alienus, ἡσυχῆς, id est, pecunia avidus, ἡσυχῆς, id est, non superbus nec præsumptuosus, ἡσυχῆς, id est, non iracundus, ἡσυχῆς, id est, bonorum rerum studiosus, ἡσυχῆς, id est, justus, ἡσυχῆς, id est, pius sive sanctus, ἡσυχῆς, id est, temperans. Duaren. de benef. lib. 2. cap. 1.

6 Est tamen hoc ita accipiendum, ut non is eligatur Episcopus, quo nihil dictorum vitiorum insit; Esset enim hoc, teste D. Hieronimo, contra naturam, sed egregius, & animi dotibus & virtutibus ceteri tuitudini præcellens, ut hæc ejus comparatione grex dicatur. can. dist. 25.

7 Maximè oportet Episcopum, & promovendum omnem, cuius opinio vacillare debet in nullo. can. Laici. dist. 33. nulla nota rebus familia, c. fin. de furtis. Abb. in c. super eo. de elect. Corv. de benef. lib. 2. cap. 1.

Corvin
De Perso
et Benef. Ec

G

32

cap. 6. num. 8. Duaren. de benef. lib. 4. cap. 11. Petr. Gregor. de benef. cap. 37. num. 9. sive juris, sive facti, Candelabr. aur. in append. tract. seu cap. 10. num. 3. Gloss. in c. infamibus. de reg. in 6. & ibi Dynus, Francus & alii esse reserptum. c. inter dilectos. de excessib. Pralat. Garc. d. tract. part. 7. cap. 8. num. 5. Quia infamibus portæ dignitatum non patent. c. infamibus. de regul. jur. in 6. l. un. Cod. de infamib. l. 2. Cod. de dignit. d. c. inter dilectos. Dignitatum autem appellatione hic veniunt beneficia omnia. Abb. & Dd. in c. querelam. de jurejur. & Abb. in c. super eo. de elect. num. 2. & 5. Lambert. de Jure Patronat. 1. part. 2. lib. qu. 9. art. 16. num. 3. Covarruv. lib. 3. var. resolut. cap. 3. num. 3.

Et ideo accusatus seu denunciatus de aliquo crimine, pendente accusatione seu denuntiatione, promoveri non debet. l. reus delatus. princ. ff. de muner. & honor. l. reum criminis. Cod. de procurat. l. un. Cod. de reis postulatis. c. fin. de testib. c. omnipotens. de accusat. & ibi Dd. Abb. Felin. & alii. Corraf. d. cap. 6. num. 9. & 10. Duar. d. c. 1. lib. 2. Exemplo suspectorum tutorum, qui accusati non exercent tutelam, donec actio finiat. §. si quis autem. 7. Inst. de suspect. tutor.

Quod tamen procedit, quando persona apud bonos & graves viros est infamata; aliàs promotionem non impedit accusatio. Abb. Felin. ibid. Romanus sing. 438. Selva de benef. part. 3. qu. 5. num. 31. Joan. Andr. in c. meminimus. de accusat. Garc. d. loc. num. 7.

Potest hic etiam dici quod in honoribus, ut post annum, quum quis reus delatus est, si per eum non steterit, quominus peragatur iudicium, ad ordines & beneficia promoveri possit. d. l. reus delatus. 7. in fin. princ. Datus tract. de benef. sect. 4. cap. 4. vers. inde. in fin.

Rursus Infamia non solum impedit præfici, sed & si sit juris facti à dignitatibus adeptis, l. infamia. Cod. de decurion. l. iudice. Cod. de dignitat. Gloss. Dynus. Francus & alii ad d. c. infamibus. ipso jure, Roman. sing. 74. Abb. in c. querelam. num. 3. de jurejur. Ripa in c. 2. de Rescript. num. 8. Covarr. pract. resolut. cap. 19. num. 5. conclus. 5. Sylvest. in Sum. verb. Infamia. num. 15. removeri: non si sit infamia facti, Covarruv. lib. 2. var. resolut. cap. 8. num. 4. Paris. consil. 38. num. 5. parte 4. Abbas & alii in c. at si Clerici. de judic. Duar. d. tract. lib. 8. cap. 6. in fin. Nisi ex primatur in sententia. post alios Additio Dyni, d. verb. infamia. verb. adverte

[Q]

verte

7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

vertetamen. Paris. d. loco. Enríquez. in Summa. lib. 14. cap. 5. num. 3. et
in Glossa lit. O. P. Avila de censur. parte 7. disput. 4. dub. 5. vers. secundo
queritur.

- 12 Generaliter ergo à Beneficiandis requiritur integritas & puritas.
Hinc dicunt canones crimen hæresis, *can. odit. 1. qu. 1. schisma, can.
inter hæresin. 24. qu. 3. ambitus, c. nobis. de Simonia. c. cum Clerici. de
pact. Majestatis læsæ, c. felicitis. de pan. in 6. sacrilegii, c. venerabilis
de elect. falsi, c. ad falsariorum. de crim. falsi. perjurii, c. querelam. de
jurejur. homicidii, c. accedens. de accusat. c. ad aures. de etate & qualitat.
ordin. c. ult. de tempor. ordin. & alia hujusmodi crimina hominem benefi-
cii incapacem reddere.*
- 13 Et observandi hic sunt canones & constitutiones, quæ causas
propter quas amittitur beneficium; (De quibus postea plenius) con-
nent: Nam quam ob causam Clericus perdit Beneficium, ob causam
prohibetur adipisci. *can. ult. 15. qu. 1. c. super his. de accusat. Duar. d.
Datis, d. locis.*
- 14 Excommunicatis etiam, & iis quibus officio & ministerio hæc
interdictum, conferri non possunt beneficia; *c. postularus. de Clerico
com. c. cum bona. de etate & qualitat. c. cum dilectus. de consuetud. necita-
ter exulibus seu bannitis, ut vocant, quoniam Ecclesiis deservire non
possunt. arg. c. super inordinata. 35. de præbend. c. relaxum. 4. de Cler.
non resident. Et sic judicatum Tholosa Anno 1539. ut refert Pe-
regor. tract. de Benefic. cap. 37. num. 10.*
- 15 Sed hæc omnia ita sunt accipienda, nisi Beneficiarius vel à Sum-
mo Pontifice, cui potestas & libertas hæc in re est plenissima; vel ab ep-
scopo, cui interdum & gratiam canonis facere permittitur, veniam
stitutionemque impetraverit. *c. 2. de Cleric. non ord. ministr. c. 2. de Cler.
ric. pugnant. in duell. ubi not. Duar. d. loc. in fin. Datis d. loc. in fin. Val.
& in tract. nostro de person. Eccles. lib. 3. tit. 18.*

Corvin
De Person
et Benefic. Eccl.

G

32